

V piatok 4. novembra 2022 sa na Gymnázium Konštantínova 2 v Prešove uskutočnila posledná prednáška v rámci projektu *Speak Up!*. Témou prednášky bola: *Európska únia a problematika migrácie*. Hostom bol pán Matúš Žac, manažér informačného centra Europe Direct Prešov.

Na úvod pán Žac položil študentom otázku, ako dlho si myslia, že existuje fenomén migrácie a aké sú jej hlavné dôvody. Neskôr vysvetlil viacero dôvodov migrácie, kde podotkol, že hlavným dôvodom migrácie môže byť aj vojna. V prvej časti prednášky vysvetlil terminológiu v oblasti migrácie a pojmy ako integrácia a utečenec. Pán Žac podotkol, že integrácia je veľmi dôležitá z hľadiska správneho chápania migrácie. Vysvetlil charakter migrácie a to, že ide o proces, kedy občania z rôznych dôvodov opúšťajú svoj domov a žijú dočasne alebo trvalo mimo svojho domova.

Druhá časť prednášky pozostávala z poukázania na migráciu v jednotlivých historických obdobiach. Pán Žac vysvetlil, že fenomén migrácie bol v histórii ľudstva vždy najviac ovplyvnený komplexnými javmi, ktoré zahŕňali množstvo aktérov, motivácií a procesov. V období kolonizácie pán Žac podotkol fakt, že Európania začali hŕfné migrovať na americký kontinent. Nasledujúcim obdobím bolo 19. storočie kde študentom priblížil ideu merkantilizmu, ktorý vznikol a ďalej sa rozvíjal v Španielsku, Taliansku a Portugalsku, ale najväčší rozmach zaznamenal vo Francúzsku a Anglicku. Pán Žac povedal, že v tomto období migrovala najmä vzdelanejšia časť obyvateľstva. Vyzdvihol fakt, že v minulosti neboli organizácie ktoré by migráciu mapovali tak ako teraz, takže počty boli len orientačné.

Druhým obdobím bola Európska migrácia v 20. storočí, ktoré sa sústredilo prevažne na migráciu počas 1. a 2. svetovej vojny. Pán Žac povedal, že sme nikdy nemali skúsenosť s takou veľkou migráciou ako počas druhej svetovej vojny. Toto obdobie v Európe spôsobilo nedostatok pracovnej sily a zvýšilo migráciu do západnej Európy.

Ďalšia časť prednášky bola venovaná 21. storočiu. Študentom bola priblížená situácia vo viacerých štátoch Európy, kde je od roku 2010 migrácia stále aktuálnejším problémom. Ľudia do Európy migrujú aj z tretích krajín z dôvodov občianskej vojny a nestabilných podmienok na život. Neskôr zdôraznil rok 2015, v ktorom bol počet zaznamenaných prípadov protiprávneho prekročenia Schengenských hraníc veľmi vysoký.

Počas prednášky bolo poukázané aj na migráciu Ukrajincov po vypuknutí vojny s Ruskom na ich území. Pán Žac študentom položil otázku prečo sa občania neobávali migrácie tak, ako v roku 2015 a zároveň vysvetlil, že migrácia Ukrajincov má v porovnaní s migráciou obyvateľov ostatných krajín etnické a náboženské rozdiely, ktoré to ovplyvňujú. Podotkol, že od vypuknutia vojny prišlo do štátov Európskej únie 11 miliónov Ukrajincov.

Posledná časť prednášky bola sústredená na boj Európskej únie proti nelegálnej migrácii. Pán Žac podotkol, že Európska únia je najväčším prispievateľom v oblasti rozvojovej pomoci a práve presmerovaním financií sa snažia obmedziť nelegálnu migráciu. Neskôr pán Žac vysvetlil ako členské krajiny prijímajú rôzne opatrenia Európskej komisie, ako napríklad migračný systém pre Európsku úniu. Na záver prednášky bola vyslovená zaujímavá myšlienka: *„najväčšia migračná kríza nás s vývojom klimatickej krízy ešte len čaká“*.

Vo finálnej časti prednášky si pán Žac pre študentov pripravil „live quiz“ na zopakovanie získaných informácií. Zapojili sa tak všetci študenti, na väčšinu otázok žiaci zodpovedali správne. Víťaz kvízu bol ohodnotený aj malou cenou od Europe Direct Prešov. Euroatlantické centrum ďakuje pánovi Žacovi za komplexnú a interaktívnu prednášku na aktuálnu tému, čím študentom priblížil problematiku migrácie v rámci Európskej únie.